

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ

від «4» травня 2023 р.

м. Луцьк

№ 8

**Засідання кафедри економіки, підприємництва та маркетингу щодо
затвердження результатів обговорення ОПП і навчального плану 2023/2024 н. р.
підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 076 Підприємництво та торгівля
освітньо-професійної програми Економіка підприємства другого (магістерського) рівня підготовки
(сформований на основі пропозицій щодо обговорення ОПП Економіка підприємства)**

ПРИСУТНІ:

Науково-педагогічні працівники: проф. Павлова О.М., проф. Павлов К.В., проф. Якимчук А.Ю., доц. Бегун С.І., доц. Сак Т.В., доц. Букало Н.А., доц. Щостак Л.В., доц. Сур'як А.В., доц. Хомюк Н.Л., доц. Бортнік С.М., доц. Лялюк А.М., доц. Данилюк Т.І., доц. Чуліпа І.Д.

Здобувачі освіти: Каневський Денис (здобувач вищої освіти II магістерського рівня ОПП «Економіка підприємства»), Кучерява Олена (здобувач вищої освіти II магістерського рівня ОПП «Економіка підприємства»), Куран Анна (здобувач вищої освіти II магістерського рівня ОПП «Економіка підприємства»), Юлія Вознюк (здобувач вищої освіти I бакалаврського рівня спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»). Випускники освітньої програми: Анатолій Левчук, Більо Іван, Пиль Вікторія, Сосовська Олена.

СЛУХАЛИ:

Павлова К.В, гаранта ОПП 076 Підприємництво та торгівля, який узагальнив інформацію щодо обговорення ОПП на основі пропозицій стейхолдерів, здобувачів освіти та інших зацікавлених осіб, які взяли участь у обговоренні програми.

Роботодавці	Інші зацікавлені особи	Випускники програми	Науково-педагогічний персонал	Здобувачі вищої освіти	Науково-педагогічний персонал університету
Необхідне безпосереднє та активне залучення студентів до практичної реалізації отриманих знань. Заслужують увагу в навчальному плані такі компоненти, як «Навчальнонаукова практика», «Виробнича практика» та «Переддипломна практика»	Необхідне вдосконалення освітньої програми Економіка підприємства в частині дисципліни «Бізнес-діагностика» щодо доповнення її управлінськими компетенціями. Тому запропоновано освітню компоненту «Управління та діагностика бізнес-процесів»	Випускники програми мають хороші перспективи і придатні до подальшого працевлаштування за спеціальністю відповідно до класифікатора професій України	Висловлено побажання збільшити в навчальному плані кількість годин вивчення ділової комунікації іноземною мовою, оскільки на сьогодні вміння вирішувати ділові питання іноземною мовою є потрібним для формування міжнародної торгівлі та інших форм співпраці з партнерами.	Відзначили, що презентовані навчальні плани й ОПП суттєво еволюціонували, враховуючи зміни середовища, засвоєння потрібних навичок soft skills і попиту на ринку праці.	Програма орієнтується на сучасні наукові дослідження у галузі економічних дисциплін, враховує специфіку роботи організацій, установ та підприємств за сучасних умов господарювання, визначає професійну та наукову кар'єру та враховує сучасні тенденції сучасного економічного розвитку.
Слід розвивати компетенції випускника освітньої програми магістра в напрямку застосування елементів дуальної освіти.	Заслужує на включення до навчального плану освітньої компоненти «Інвестування у підприємстві та торгівлі». Вивчення дисципліни забезпечить набуття студентами фахової компетентності ФК 11	Необхідно ввести до НП дисципліни, які безпосередньо є пов'язаними з економікою підприємства.	Відмічено активну співпрацю з колективом кафедри ЕПМ та здобувачами II освітнього рівня ОПП Економіка підприємства та висловлено побажання збільшити освітні компоненти, які навчають інноваційному підприємству, управлінню проектами, управлінню якістю товарів і послуг.	Запропоновано увести освітню компоненту, яка дасть змогу підвищити рівень знань про управління якістю товарів і послуг.	Важливою складовою у дисциплінах навчального плану є формування компетенцій з управління проектами. Тому випускник повинен мати навички грамотного планування та організації виконання проекту в умовах невизначеності та обмеженості ресурсів та з використанням сучасних інноваційних та інформаційних технологій.
Запропоновано освітню компоненту «Методологія і організація наукових досліджень у галузі» переорієнтувати саме на уточнення особливостей таких досліджень.	Акцентовано увагу на освітній компоненті в навчальному плані магістрів, яка стосується управління якістю товарів та послуг.	Акцентовано увагу на позитивних практиках академічної мобільності та поїздок студентів за програмами обміну.	В ОПП «Економіка підприємства» II рівня освіти в блок нормативних внести освітній компонент «Інноваційно-інвестиційна діяльність підприємств».	Висловлено побажання щодо включення до навчального плану освітньої компоненти, яка підвищить рівень обізнаності про ефективність ухвалення управлінських рішень.	Підкреслено, що дуальна освіта є потужним рушієм в розвитку освітніх програм ЗВО і підсилює компетентності здобувачів освіти.
Дуалізація навчання надає випускникам можливість	Особливо цінним є навчати студентів	Висловлено побажання збільшити кількість годин	Обговорено та погоджено між трьома сторонами	Освітньо-професійна програма повною мірою	Враховати побажання представників

<p>працевлаштуватися на підприємство. Яскравим прикладом є начальник центрального диспетчерського управління Богдан Освіцинський. Звернуто увагу на особливе значення під час прийому на роботу працівника має рівень комунікації, яким він володіє.</p>	<p>інноваційно та креативно мислити. Висловлено думку, щодо необхідності опанування студентами навичок командної роботи, вміння працювати з персоналом та формуванню лідерських навичок.</p>	<p>на професійні дисципліни, наприклад, теорія змін та комунікацій у професійній діяльності, методологія й організація наукових досліджень в галузі, оскільки завдяки їм відбувається формування професійних навичок майбутнього спеціаліста.</p>	<p>участь у міжнародних науково-технічних і науково-дослідних проєктах, програмах академічної мобільності студентів, проведення наскрізних форм стажування.</p>	<p>відповідає спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля».</p>	<p>роботодавців щодо підвищення прикладного аспекту освітньої програми Економіка підприємства та впровадження елементів дуальної освіти.</p>
<p>Надзвичайно важливе значення у процесі підготовки фахівця з економіки має уміння застосовувати сучасні інформаційні технології та професійні підходи у виробничому процесі.</p>	<p>Висловлено необхідність вдосконалення освітньої програми «Економіка підприємства» шляхом запровадження освітнього компонента «Технології прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності».</p>	<p>Очікування від ОПП: відповідність потребам ринку праці; зорієнтованість на практичну підготовку з фокусом на розвиток ключових навичок, які потрібні в сучасному бізнесі; міжнародна спрямованість, що дасть змогу здобувати досвід у міжнародному бізнесі; етика та соціальна відповідальність.</p>	<p>Запропоновано включити у навчальний план освітні компоненти, що стосуються управлінського профілю, а саме – управління якістю товарів та послуг, що сприятиме відповідності ОПП практичним потребам роботодавців у сфері забезпечення їх конкурентоспроможності та стійкості на ринку.</p>	<p>Структура та зміст освітньо-професійної програми спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» відповідають очікуванням здобувачів освіти.</p>	<p>Постійно проводити дорадчі зібрання та консультації щодо вдосконалення позитивних практик дуальної освіти із постійним розширення географії та траєкторії установ та підприємств.</p>
<p>Відмічено позитивні зміни, які є у новому НП та ОПП. Висловлено побажання збільшити кількість годин на дисципліни, що пов'язані інвестуванням у підприємстві та торгівлі, оскільки його роль та значення є надзвичайно важливим в умовах відбудови економіки країни.</p>	<p>Запропоновано збільшити та удосконалити освітню програму дисциплінами, які пов'язані із управлінням та діагностикою бізнес-процесів.</p>	<p>Освітньо-професійна програма достатньою мірою реалізує можливості формування індивідуальної траєкторії навчання.</p>	<p>Запропоновано: конкретизувати мету ОП; уточнити орієнтацію освітньо-професійної програми; вдосконалити основний фокус освітньо-професійної програми; розширити особливості програми.</p>	<p>Усі освітні компоненти ОПП є необхідними для майбутньої професійної діяльності.</p>	<p>Використати рекомендації стейкхолдерів для подальшого удосконалення освітньої програми Економіка підприємства здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.</p>
<p>На основі аналізу сучасних трендів ринку праці основними вимогами до</p>	<p>Відмічено затребуваність і вимоги до спеціалістів економічного профілю на</p>	<p>Освітньо-професійна програма спеціальності 076 «Підприємництво та</p>	<p>Посилити у навчальному процесі такі компетентності</p>	<p>Освітньо-професійна програма спеціальності 076 «Підприємництво та</p>	<p>Врахувати вимоги роботодавців включення у НП ОК, які забезпечують</p>

фахівців економічного спрямування від роботодавців було названо: достатній рівень володіння ПК, знання професійних програмних продуктів, іноземних мов (грамотне усне та письмове мовлення, швидкість друку), розробка кошторису витрат, складання бюджетних запитів, грантових заявок.	ринку праці Волинської області. Особистісні вимоги до випускників: відповідальність, стресостійкість, комунікабельність, уміння швидко ухвалювати рішення.	торгівля» відповідає сучасним запитам на ринку праці.	випускника ОПП: володіння на високому рівні іноземними мовами, управління інноваційними проектами та написання грантових заявок, застосування сучасних методів ухвалення управлінських рішень, теорії змін у професійній діяльності.	торгівля» стимулює до здійснення науково-дослідницької діяльності.	формування вмій та практичних навиків випускників з оцінки ефективності прийняття управлінських рішень. ОК «Фінансове й обліково-аналітичне забезпечення управлінських рішень та оцінювання ризиків» слід замінити на «Технології прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності» (ОК 4), як більш відповідний Стандарту.
Акцентовано увагу на таких компетентностях випускників економічного профілю: уміння вести перемовини, здійснювати управління проектами.	Наголошено на пріоритетності розвитку інноваційного підприємництва, важливості створення технологічної інфраструктури бізнес-середовища.	Покращити НП та ОПП а також організацію освітнього процесу допоможе проведення он-лайн семінарів за участю директорів і власників підприємств, практиків.	Варто підсилити навчальний план та ОП шляхом запровадження освітнього компоненту, який би враховував ризики та можливі загрози під час прийняття управлінських рішень.	Обсяг практичної підготовки, закладений у навчальному плані ОПП є достатнім.	Активізувати форми співпраці викладацького складу з можливістю проходження стажування на базі підприємств і організацій з метою вдосконалення практики дуальної освіти.
Представник державної служби запросив здобувачів освіти на стажування та проходження практики, а також підкреслив, що багато підприємств зацікавлені брати на роботу випускників без досвіду роботи, якщо вони володіють потрібними навичками та знаннями в конкретній сфері.	Стейкхолдери звернули увагу на важливість продовження дуальної форми здобуття освіти, яка вже реалізується на факультеті економіки та управління й формує можливості для набуття професійного досвіду під час навчання здобувачів освіти.	Запропоновано ввести до НП дисципліни з проектної діяльності як актуальні на даний момент для розвитку професійних компетентностей випускника програми.	Недоліком рецензованої освітньо-професійної програми можна вважати недостатню кількість освітніх компонентів у циклі професійної підготовки, які стосуються оціночної діяльності фахівця, особливо з оцінки ефективності прийняття управлінських рішень.	Запровадити дисципліну «Управління якістю товарів і послуг».	В навчальному процесі та документації освітньо-професійної програми Економіка підприємства використовувати назву спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля».
Роботодавці озвучили власне бачення щодо адаптації ОПП до сучасних потреб ринку. Зокрема, вказано на потребу посилення таких	Перевагою освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» є наявність у циклі професійної підготовки магістрів освітніх	Варто ввести ОК з оціночної діяльності, збільшити кількість годин практичної підготовки.	У даній програмі чітко визначено цілі, орієнтацію, фокус та спеціалізацію освітньо-професійної програми. Навчальний план освітньо-професійної	Запропоновано ввести дисципліну «Ризикологія за умов невизначеності ринку».	Використати рекомендації робочої групи, випускників та здобувачів освіти для подальшого удосконалення освітньо-професійної програми

<p>компетентностей: володіння на високому рівні іноземними мовами; знання податкового та митного законодавства, фінансових систем зарубіжних країн; управління проектами та написання грантових заявок; застосування сучасних методів ухвалення управлінських рішень; уміння збирати й обробляти великі масиви потрібної інформації.</p>	<p>компонентів аналітико-діагностичного та комунікативного спрямування (Бізнесдіагностика, Бізнес-комунікації, Ділова комунікація іноземною мовою), які дозволяють фахівцям оволодіти системним мисленням та навичками активного ділового спілкування, сформулювати аналітичні та організаційні навички</p>		<p>програми, послідовність вивчення дисциплін, перелік та обсяг обов'язкових та вибіркових дисциплін повністю відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».</p>		<p>Економіка підприємства спеціальності 076 Підприємництво та торгівля.</p>
<p>Висловлено побажання збільшити у циклі професійної підготовки кількість освітніх компонентів, що стосуються оцінки ефективності прийняття управлінських рішень.</p>	<p>Запропоновано посилити освітні компоненти та додати теми, які б стосувались інноваційного підприємництва та управління проектами, які є актуальними на даний момент</p>	<p>Доречним є збільшення освітніх компонентів, які формують навички управління проектами та підготовки проектної документації.</p>	<p>Доречно впровадити ОК, який торкається формування у здобувачів освіти вміння та навичок з управління якістю товарів і послуг.</p>	<p>Введення в навчальний план освітніх компонентів, які формуватимуть навички ефективного прийняття управлінських рішень.</p>	<p>Доречним є включення до НП нових освітніх компонентів, таких як «Інноваційне підприємництво та управління проектами» (ОК 11), а також «Теорія змін та комунікації у професійній діяльності (ОК 8).</p>
<p>Програма є актуальною, відповідає освітній характеристиці підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітнього рівня магістр, Стандарту ВО МОН, сучасним вимогам роботодавців та потребам національної економіки на сучасному етапі розвитку.</p>	<p>Запропоновано збільшити й удосконалити освітні компоненти комунікативного спрямування у частині вивчення теорії змін та комунікацій у професійній діяльності.</p>	<p>Підготовка здобувачів освіти за даною ОПП здійснюється на високому рівні, що дозволяє в майбутньому виконувати ними організаційно-управлінську, комерційну, аналітичну та науково-дослідну діяльність.</p>	<p>Для подальшого покращення ОП слід приділити більшу увагу ОК, які формують вміння застосовувати сучасні інструменти та технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, економіко-математичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури.</p>		<p>Відкоригувати назви освітніх компонентів. Зокрема, назву ОК «Стратегія розвитку підприємницьких, торговельних та біржових структур» слід змінити на «Стратегія розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва та торгівлі), ОК «Бізнес-діагностика» на «Управління та діагностика бізнес-процесів», ОК «Електронна комерція та глобальне</p>

					підприємство» на «Електронний бізнес та глобальне підприємство»
Перевагою рецензованої освітньо-професійної програми є наявність у циклі професійної підготовки магістрів освітніх компонентів аналітико-діагностичного та комунікативного спрямування (таких як Бізнес-діагностика, Бізнес-комунікації, Ділова комунікація іноземною мовою).	Варто посилити освітні компоненти та додати теми, які б стосувались інноваційного підприємництва та управління проектами, які є актуальними на даний момент.	Освітні компоненти навчального плану ОПП формують весь необхідний перелік «м'яких навиків», загальних, фахових та інтегральних компетентностей.			Необхідно поєднувати практичний досвід, а також наукову роботу, що зумовлює необхідність коригування назв і змісту практик здобувачів освіти.
У навчальний план доцільно було б включити освітні компоненти що стосуються управлінського профілю, а саме – щодо управління якістю товарів та послуг, оскільки такий компонент буде більш відповідним профілю даної ОПП ніж ОК «Експертиза товарів і послуг» та практичним потребам роботодавців.	Варто ОК «Бізнес-комунікації» виключити з НП, оскільки він дублює зміст ОК «Ділова комунікація іноземною мовою/ Ділова комунікація українською мовою (як іноземною)».				

ВИРІШИЛИ:

Використати пропозиції і зауваження стейхолдерів та інших зацікавлених осіб при формуванні навчального плану та змісту освітніх компонент.

ГАРАНТ ОПП Економіка підприємства, д.е.н. професор

Костянтин ПАВЛОВ